



УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

60



ВЕГЕШ
Микола Миколайович
Ректор

88000, м. Ужгород, вул. Підгірна, 46,
тел.: (03122) 3-33-41, 3-42-02, факс: 3-33-41, 3-61-36
E-mail: adm@univ.uzhgorod.ua www.univ.uzhgorod.ua

народився 28 листопада 1962 року в смт Міжгір'я Іршавської області. Після закінчення у 1979 р. гірської середньої школи з 1979 р. по 1984 р. навчався на історико-педагогічному факультеті Івано-Франківського державного педагогічного інституту в Станіславку.

У 1984 р. розпочав свою трудову діяльність учителем історії Сивезької середньої школи Міжгірсько-районного Закарпатської області.

У 1990-1993 рр. був аспірантом кафедри історії СР, а згодом - кафедри історії України. З 1992 р. працював асистентом, а в 1994-1996 рр. - доцентом кафедри історії України. З 1997 р. - доцент, з 2000 р. - професор кафедри політології, яку очолює з 2002 р. У березні 2004 р. обрано деканом історичного факультету. З 11 лютого 2005 року - ректор університету. У 1994 р. захистив кандидатську, а у 98 р. - докторську дисертації. Вчене звання професора присвоєно у 2000 р.

Професор М.М. Вегеш - один з провідних учеників українців Закарпаття та України. Він очолює Науково-дослідний інститут карпатознавства УжНУ. За його редакцією виходить фахово видання з проблем історії, політики, етнології та культурології "Carpatologica". М.М. Вегеш має близько 700 наукових та учено-популярних публікацій, монографій та статей, автором та співавтором багатотомних видань енциклопедій сучасної України, "Енциклопедія історії України", "Нариси історії Закарпаття", "Малий словник історії України". Під загальною редакцією професора М. Вегеша побачили світ колективні монографії про боротьбу Карпатську Україну.

Враховуючи великий внесок М.М. Вегеша в розвиток історичної науки, його удостоєно звання лауреата ім'я В. Гренджі-Донського (1993 р.) та академіка І. Крип'якевича (1996 р.).

У 1999 р. професор М.М. Вегеш обраний академіком Міжнародної Слов'янської академії наук. 2001 р. Американський біографічний інститут обрав

Університет відкрито спільною постановою Ради Народних Комісарів УРСР та ЦК КП(б)У від 18 жовтня 1945 року у складі 4-х факультетів: історичного, філологічного, біологічного та медичного. Перша його назва: "Ужгородський державний університет".

За вагомих внесок у розвиток національної освіти і науки Указом Президента України від 19 жовтня 2000 року № 1148/2000 університету присвоєно статус національного і перейменовано в Ужгородський національний університет. Університет акредитовано за четвертим рівнем (рішенням Міжрегіональної акредитаційної комісії від 21.10.93 р., протокол № 7 та колегії Міністерства освіти України від 27.10.93 р. № 17/1, повторно - Державної акредитаційної комісії від 10.06.2003 р., протокол № 5).

Протягом першого навчального року в університеті навчалось 167 студентів, заняття з якими проводили 26 викладачів. Сьогодні підготовка фахівців проводиться за 24 напрямками та 41 спеціальністю на 85 кафедрах та 15 факультетах: біологічному, економічному, інженерно-технічному, історичному, математичному, медичному, міжнародних відносин, післядипломної освіти, романо-германської філології, фізичному, фізичного виховання і спорту, філологічному, хімічному та юридичному. На левому етапі розвитку в універ-



ситеті діяли Ужгородський та Виноградський загальнонаукові факультети та загальнотехнічний факультет, які в подальшому послужили базою для відкриття економічного та інженерно-технічного факультетів. На факультеті післядипломної освіти проводяться підготовка лікарів-інтернів та передпідготовка фахівців із базових спеціальностей, працюють курси підвищення кваліфікації. Усього на сьогодні в університеті навчається понад 10 тис. студентів, у т. ч. 6,6 тис. за денною формою. Перший випуск спеціалістів відбувся у 1951 р., а за всі роки свого існування університет підготував понад 60 тис. фахівців освітньо-кваліфікаційних рівнів "спеціаліст" та "магістр".

В університеті на постійній основі працюють понад 900 штатних викладачів та наукових співробітників, серед яких 122 доктори наук, професори та близько 400 кандидатів наук, доцентів, один член-кореспондент ПАН України, один член-кореспондент Української академії аграрних наук, понад тридцять носять почесні звання України: заслужених діячів науки і техніки, працівників народної освіти, лікарів, винахідників тощо. До проведення навчального процесу та наукової дослідницької роботи щороку на умовах штатного сумісництва залучається близько 20 докторів наук з провідних наукових установ України. Підготовка науково-педагогічних кадрів здійснюється через аспірантуру з 50 спеціальностей та докторантуру.

Наукові дослідження проводяться на всіх кафедрах, у трьох науково-дослідних інститутах (фізики і хімії твердого тіла; фітоторанії; карпатознавства), в Інституті державного управління та регіонального розвитку, Центрі гунгарології та інших підрозділах. В університеті сформувалися відомі в Україні та за кордоном наукові школи з фізики і хімії складних напівпровідників, дослідження процесів зіткнення електронів і фотонів з атомами та молекулами, емісійної електроніки, світлої, діалектології, теоретичної та прикладної гастроентерології тощо. Функціонують чотири спеціалізовані ради із захисту кандидатських дисертацій. Виходять науковий вісник університету (серії "Медицина", "Біологія", "Математика", "Історія", "Філологія", "Хімія", "Фізика", "Педагогіка", "Економічні науки"). Науковцями університету видано близько 500 монографій та

понад 200 підручників і навчальних посібників. Університетський пункт спостережень штучно створених об'єктів включено в міжнародні мережі та програми.

Університет має найбільшу в регіоні наукову бібліотеку, яка налічує 1,5 млн примірників книг.

Щороку на базі університету проводиться близько 10 міжнародних наукових конференцій і симпозіумів, виконуються понад 60 науково-дослідних та навчальним обсягом понад 2 млн грн.

Науковці університету здобули п'ять Державних премій України в галузі науки і техніки, у т. ч. у 1989 р. за цикл робіт "Розробка досліджень складних штарпів-ствінних халькогенідних матеріалів і створення на їх основі елементів оптоелектроніки та інтегральної техніки", у 1995 р. за цикл робіт "Елементарні процеси та резонансні явища в парних зіткненнях електронів, атомів і іонів" та 2000 р. за цикл робіт "Зв'яз, взаємодія і властивості складних халькогенідованих матеріалів"; у 2001 р. за цикл робіт "Нові фізичні ефекти в сильнонізотропних напівпровідниках та прилади на їх основі"; у 2003 р. за цикл робіт з проблеми регіональної соціально-економічної політики в Україні.

Університет здійснює міжнародне співробітництво за домовленою з 35 вищими навчальними закладами 13 країн, у т. ч. США, Німеччини, Франції, Канади, Китаю, Хорватії, Угорщини, Словаччини, Румунії та ін. Щороку в закордонні відвідування відправляється близько 300 викладачів, аспірантів та студентів і стільки ж приймається Ужгородським національним університетом. Нині університет бере участь у 8 міжнародних наукових програмах.

Університет має своє видання, спортивний комплекс із закритим 25-метровим плавальним басейном, ботанічний сад, зоологічний музей, високішкільну біологічну базу в с. Колошівці, спортивно-оздоровчий табір "Скала", санаторій-профілакторію, пресловуту базу "Пішківка" тощо.

Багато випускників університету стали відомими вченими, письменниками, педагогами, державними і громадськими діячами. Серед них академіки і члени-кореспонденти Національної академії наук України М.Ф. Шуба, С.П. Василь (директор Інституту мовознавства НАН України), В.В. Німчук (директор Інституту української мови НАН України), О.В. Шпенюк (директор Інституту електронної фізики НАН України), Н.Н. Дігун, Ю.Ю. Керца, Р.І. Костиш, В.І. Кошарко, О.В. Машинич, В.П. Міклошова, В.І. Похньо, В.І. Фучуш, директор Медичного радіологічного наукового центру Російської академії медичних наук, академік РАН А.Ф. Дрб, директор НДІ офтальмології ім. Філатова П. Логой, наурост Державної премії України, провідний підлітер України П.С. Мошнич, директор Спеціальної астрофізичної обсерваторії Російської академії наук, член-кореспондент РАН Ю.Ю. Ваного, науковці Державної премії ім. Т. Шевченка письменник Іван Мелюк та поет Петро Скулик, Дмитро Кривий, міністр охорони здоров'я України М.С. Полящук та багато інших.

